Ч. 11 Неділя 16 (28) січня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Події в Білграді.

Офіцияльне пановане радикалів в Сербії вже закінчило ся; радикальні міністри уступили а на їх місце станув безбарвний кабінет Сіміча. Що дальше буде, годі предвидіти. Покищо можна занотувати лиш два характеристичні факти. Нову зміну в Сербії приняли держави заграничні прихильно, що виходить з телеґрам, які одержав король Александер від других монархів; всї поґратулювали єму „енерґічної і льояльної акциї“. Замітне єсть, що навіть цар Александер III. прилучив ся до сеї ґратуляциї, з чого виходить, що пановане радикалів в Сербії не було навіть Росії на руку. Цар мав сказати о сербских радикалах: Сї політики сербскі, радикальні аж до крайности, суть сьмішними анархістами. Другий же факт єсть той, що зміна правительства в Сербії зовсім не викликала успокоєня, противно заносить ся очевидно на якісь небезпечні розрухи, котрі покищо проявляють ся лиш в самім Білграді, але й легко зможуть перенести ся на провінцию. Радикали виповіли отверто борбу новому правительству, що вже показало ся зараз в тій хвили, коли нове правительство станууло перед скупштиною.

Коли новий президент кабінету Сіміч, по відчитаню королівского указу о покликаню нового міністерства, забирав ся до відчитаня указу відрочуючого скупштину, настав в палаті великий крик. Богато послів підняло ся з своїх місць і затиснувши кулаки пустили ся до міністерского стола, а предсїдатель скупштини, Катич, станув по стороні демонстрантів і відозвав ся: „Тут не має ніхто права відчитувати королівских указів, такі акти повинні бути насамперед доручені предсїдателеви!“ — Слова ті повитано грімкими окликами й оплесками. Зі всїх сторін відозвали ся голоси! „Не вільно читати! Не хочемо слухати! Проч з міністрами!“ Сімичеви не позістало нічого иншого, як лиш вручити Катичеви указ, котрий відтак сам відчитав той документ.

По відчитаню королівского указу заявив Сімич: „З відчитаного указу довідали ся ви, що король приняв димісию ґабінету Ґруїча і що утворено новий кабінет під моїм проводом. Маю честь представити панам нове правительство королївске і рівночасно в моїм імени і товаришів заявити, що правительство, стояче поза сторонництвами, буде старати ся пошанувати конституцию і закони, згідно і прихильно відносити ся до всїх сторонництв, поправними і льояльними відносинами з заграничними державами удержувати внутрішний і вишний мир, котрого дорога наша вітчина потребує конче для правильного державного єї розвою. Для осягненя сеї цїли, правительство буде просити о поміч всїх патриотів без ріжниці сторонництва і приймє кожду приязну раду з подякою. Маємо надію, що в такий спосіб попри довірє корони зискаємо і довірє репрезентациї народу, котра би нам уможливила успішну працю, зачату в тій сесиї, провадити дальше в порозуміню з представителями народу в осени. Ми мусїли представити короні внесенє о замкненє сеї сесиї, щоби мати час запізнати ся з проєктами законів і иншими справами, що стоять на порядку дневнім парад скупштини“.

У Білграді треває очевидно зворушене умів, як то видко з того, що поліция і жандармерия сильно стережуть королївскої палати, а селяне, члени скупштини, одержали приказ, покинути Білград до доби. Передвчера радикальні студенти урядили в публичнім льокали демонстрацию против правительства, причім прийшло до бійки. Відтак демонстранти удали ся перед палату королївску і там кричали на честь конституциї і бувшого презеса кабінету Ґруїча.

Презес міністрів Сімич був на візиті у бувшого реґента Рістича і заявив єму при сїй нагоді, що Милян бажає з ним згоди. Рістич відповів: „Ми вже богато разів єднали ся з Миляном, котрий менї все подавав руку, коли мене потребував, та коли дійшов свого, все відкидав єї. Я вже старий і до таких річий непридатний. Не заваджаю нікому і бажаю лише, щоби менї дали спокій“.

Клюб радикальний поручає пяти членам уложити відозву до народу з повідомленєм о виступленю радикалів з правительства. Пасич, посоль у Петербурзї, подав ся телеґрафічно до димісиї.

Партия радикальна оголосила відозву, в котрій доказує, що король Александер нарушив конституцию, а відтак наводить слїдуючі шість точок: 1) Король Милян зломив слово, бо вернув до Сербії мимо даного приреченя, що нїколи того не зробить. Тим і нарушив він конституцию. — 2) Участь Миляна в праві єсть суперечна з конституциєю, позаяк він зрік ся навіть сербского горожаньства. — 3) Побут Миляна в Сербії грозить мирови в краю і захитав престолом короля Александра.— 4) Вплив на трибунал державний і застановленє процесу против міністрів противить ся конституциї. — 5) За все то відповідає нове міністерство, котре зложено в непарляментарний спосіб. —6) Посли радикальні, мимо зложеної в скуп-

11)

Похатник.

(Повість з американьского житя — О. Руппіюса.)

(Дальше).

— Дивіть-но ся, пане! чи виділи ви вже щось такого! — відозвав ся Еліот, сьміючись знову. — Они станули на початку жолоба, по котрім були порозкидані хати муринів. Там в долині, понад котру спускав ся вже вечірний сумерк, було виложене дошками велике місце, де танцювали чорні. На двох бочках стояли два скрипники і оба тупали до такту ногами, а один з них ще й викрикував, даючи знати, як має іти танець. Доокола гонили громадки чорних одні за другими, дївчата і паробки, та реготали ся і скакали, як коли-б подуріли. А місце до танцю було устроєне зовсім після нової моди. Паробки, хоч то був холодний вечер, були в білих штанах, многі з них в старих фраках і стоячих ковпіриках а декотрий, великий стрійко між ними, мав навіть тоненькі хоч вже переношені рукавички на руках. Кождий з них вів так моторно свою дївчину в танци, як лиш міг на то здобути ся, і голову перехиляв то в сей, то в той бік, і ногами підкидував; а ті знов, що стояли, усьміхали ся солодко та ніжно до своїх красавиць; веселїйші між ними танцювали таки самі та притупували ногами і плескали в долоні. За кождим кроком показував ся Гельмштедтови щораз то новий образ веселости і скарикатурованого модного житя. Незадовго вчинились они посеред чорного товариства, а мурини здоймаючи капелюхи витали їх чемно з усьміхом на лици.

— Чи отсї всї мурини то ваша власність? — спитав Гельмштедт.

— Де-ж там — розсьміяв ся Еліот — моя челядь, бачите, дає нині баль для муринів з сусїдства, а завтра мою знов десь мабуть запросять — оттак они гуляють і веселять ся аж до Нового року. Що через рік зароблять — а то буває нераз і досить богато, бо кожда муриньска родина може держати собі й дріб і безроги, кілько схоче, — то по найбільшій части розійде ся на Різдво. О то, що буде завтра, ніхто з них не журить ся.

Оба вийшли на місце, виложене дошками, де як-раз розвішувано паперові ліхтарні на стоячих доокола деревах, та приглядали ся зблизька забаві муриньского товариства. Мурини тимчасом робили своє, гуляли й викрикували дальше. Аж ось саме коло Гельмштедта показало ся споміж чорної голоти, як сьвітло сонця споміж тучевих хмар, біле, усьміхнене личко якоїсь дївчини. Дївчина почервонїлась, коли Гельмштедт несподїваючись єї кинув на ню оком, а відтак приступила до Еліота. — То моя донька, Оленка — сказав Еліот представляючи єї молодому чоловікови — а звертаючись до неї сказав: то пан Гельмштедт, що поможе вам, женщинам, перебути зиму! — Она споглянула на Гельмштедта якось піби несьміливо, ніби з цікавости, але таким чудно ясним поглядом, що єго аж взяла охота сказати їй кілька чемних слів, коли нараз появило ся коло неї й друге молоде личко, а Гельмштедт, побачивши єго аж мало не остовпів. — Пані Мортон, наша добра сусїдка! — говорив Еліот представляючи дальше — коли схочете, пані, навідуватись частїйше до нас, то й ви будете могли скористати дещо від нашого нового приятеля. — Пані ледви що слїд поклонила ся, а Гельмштедт не знав, чи то єму привидїло ся, чи може очи заступило, бо то була Павлина Петера, таки у власній особі. Она була трохи блїдша, як тогди, коли він єї послїдний раз бачив, а хоч анї одним поглядом не зрадила, що єго знає, то всеж-таки около єї уст були ті самі черти, які він собі запамятав на нїй ще з дитинячих єї літ; та й мала на собі ту саму мантилю, в якій побачив єї перший раз в Ню-Йорку. Пані Мортон! Та-ж то так само називає ся і той постарий панок, котрого она кликала „вуйком“ і від котрого она зависїла — він був з Алябами — отже то таки правда!

— Стає вже якось холодно — відозвала ся она обернувши ся до своєї молодої товаришки — і лїпше буде, коли я поїду домів. Мортон і так дуже нерад з того, коли мене вечером нема дома.

Еліот засьміяв ся на то і сказав, щоби

штинї присяги, рішають ся боронити конституциї. — Манифест повисший підписало 106 послів.

Як тепер вибреде молодий король з сего нового клопоту, покаже недалека будучність; може поможе єму ще й єго мати, королева Наталия, котра має сими днями приїхати до Білграду.

Перегляд полїтичний.

В ческім соймі мотивував оногди пос. Подлїпний своє внесенє в справі знесеня стану виїмкового в Празї, доказуючи, що він зовсїм не потрібний. Против внесеня голосували Нїмцї, Старочехи і шляхта і остаточно єго відкинено. Молодочехи почали тогди кричати: Ганьба!

В комісиї долїшно-австрийского сойму ухвалено по бесїдї пос. Вайтльофа домагати ся заведеня безпосередних виборів з громад сїльских.

Одною із найцїкавійших нинї подій полїтичних єсть безперечно помиренє ся цїсаря нїмецкого з кн. Бісмарком а в слїд за тим і приїзд самого кн. Бісмарка до Берлина. Бувший „зелїзний" канцлер нїмецкої держави в'їзджав вчера в правдивім триюмфальнім походї до нїмецкої столицї. Точно о першій годинї заїхав поїзд, котрим їхав кн. Бісмарк, на дворець зелїзницї. Машина і оба вози поїзду були украшені зеленою, цьвітами та вінцями. На двірци чекав на гостя брат цїсаря кн. Генрих з численною дружиною. Кн. Бісмарк був убраний в мундурі кирасирскім. Скоро лиш появив ся, повитали єго грімкі оклики зі всїх сторін. Бісмарк сїв відтак з кн. Генрихом до поїзду і поїхав до цїсарскої палати. По дорозї витала єго публика грімкими окликами та співала „Die Wacht am Rhein", і обсипувала кариту цьвітами. Многі приватні доми і всї доми публичні були сьвяточно украшені. Коло карити їхав також відділ кирасирів. Перед палатою цїсарскою оглянув кн. Бісмарк уставлену почетну компанію, а відтак зайшов до цїсаря, котрий дожидав єго з трома своїми синами і многими достойниками. По повитаню зайшли цїсар з кн. Бісмарком до окремої комнати, де через довгий час розмавляли з собою сам-на-сам. Відтак відбуло ся снїданє, підчас котрого явили ся всї міністри під проводом ген. Капрівіого і записали ся до книги. Цїсар іменував кн. Бісмарка властителем 7 полку кирасирів. — О 4 год. їздив кн. Бісмарк до цїсаревої-вдовицї по цїс. Фридриху а публика хотїла тогди випрягти конї від карити і сама єго везти. Вечером відбув ся обід у кн. Бісмарка, в котрім взяв участь також і цїсар. Ген. Капріві конферував з кн. Бісмарком через довший час. Коли стемнїло ся, була майже цїла улиця „під липами" ілюмінована. По обідї виїхав кн. Бісмарк з Берлина а сам цїсар відвіз єго аж на дворець і прощаючись там з ним поцїлував єго. З нагоди приїзду кн. Бісмарка простив цїсар кару всїм воякам, що були засуджені менше, як на 4 тижнї вязницї, з виключенєм лиш тих, що були засуджені за збиткованє ся над вояками.

З Білграду доносять, що король підписав амнестию для обжалованих міністрів. Бувший король Милян зробив вчера візиту всїм тим заграничним послам, що віддали у него білєти; поминув лиш послів російского і францускогo, котрі не подали єму доси своїх білєтів.

Новинки.

Львів дня 27 січня.

— **Іван Нечуй Левіцкий і Михайло Старицкий,** знамениті письменники українські, обходять нинї 27 с. м. в Київі ювилей своєї лїтературної дїяльности. Оден працює на ниві лїтератури уже 25 лїт, другий 30. Оба збогатили письменство многоцїнними творами і їх імена славні на всю Україну-Русь. Коли зважити невідрадні обставини, серед яких приходить ся працювати руским письменникам, то подивляти можна попри талант ще й витревалість тих людий, що не дали ся звести на манівцї а ведені горячою любовию до свого народу, цїле своє житє посьвятили в користь єго. Нарід зуміє оцїнити таке пожертвованє і хоч тепер на Українї не може заявити голосно обом ювилятам свого признаня і вдячности, то певно в серцю кождий їм вдячний, кождий цїнить їх високо, бо в нещастю бачить, хто єму приятель щирий. Слава-ж і честь Іванови Нечуєви Левіцкому і Михайлови Старицкому!

— **Презенту** на парохию у Воли задеревацкій надало Намістництво о. Василеви Панчакови, сотрудникови з Болехова; а на парохию в Молодятинї о. Юліянови Рожанковскому, пароховн з Глибоки на Буковинї.

— **Загальні збори руского Товариства педаґоґічного** у Львові відбудуть ся дня 1 лютого с. р. о год. 10 рано у школї в Народнім Домі. Завданє сего товариства знане. Всї осьвічені народи давно вже вневнили ся, що яке вихованє молодого поколїня, така й будучність народу. Се й повинно спонукати всїх щирих патріотів звертати пильну бачність на вихованє й осьвіту молодого поколїня і підпирати змаганя руского Товариства педаґоґічного, котре поклало собі сю важну і трудну задачу. Кождий патріот, кожда патріотка, котрим лежить на серци будучність руского народу, котрим не рівнодушне національне вихованє і добра осьвіта рускої молодїжи, повинні на сей жертвенник зложити що-річно так дрібну лепту, як членьска вкладка 50 кр., та старати ся о як найбільше розширенє в руских хатах і родинах видань Товариства педаґоґічного, передовсїм часописий „Учитель" і „Дзвінок". Руска суспільність повинна переняти ся тим поглядом, що не тілько учителї і учительки повинні горнути ся до руского Товариства педаґоґічного і підпирати єго змаганя морально і материяльно, але й батьки й матери, і взагалї вихователї та прихильники рускої молодїжи. Тогдї зможе Товариство і задачу свою сповнити успішнїйше і вплив єго у властий шкільних буде значнїйший і поважнїйший, коли не сотнї а тисячі членів з'єднають ся до спільної працї для вихованя й осьвіти рускої молодїжи під прапором руского Товариства педаґоґічного. Тому й відзиваємо ся до вас, Дорогі Родимцї, а передовсїм до руского жіноцтва, в котрого руках в першій лїнїї спочиває доля рускої молодїжи і будучність руского народу, не пожалуйте нї дорогого часу, нї труду, а прибувайте громадно на загальні збори. Прибувайте не тілько, щоб стануги під прапором руского Товариства педаґоґічного, але й щоб висказати свої погляди про вихованє і осьвіту рускої молодїжи, вказати дороги, якими би се дїло найкрасше повести, і подати пораду, як би роздобути відповідні тій великій задачи засоби. — *Виділ товариства.*

— **Білєти на концерт в ювилей товариства „Просьвіти"** на дни 2 лютого с. р. можна замовляти по цїнї 1 зр. за фотель, 80 кр. за крісло, 50 кр. за вступ на салю, 25 кр. за ґалєрию у проф. Григор. Врецьони, учителя в Народнім Домі до 29 січня, а купити 30, 31 січня і 1 лютого на Бесїдї ул. Вірменьска ч. 2 о годинї 6-ій вечером, дня же 2 лютого від 6 год. вечером при касї. Треба замовляти наперед білєти, а не в послїдній хвили.

— **В Кіцмани** має відбути ся дня 15 лютого с. р. вечерок з танцями на дохід будови руского театру у Львові.

— **Позичка міста Львова.** Комісия буджетова міскої ради львівскої виготовила внесенє, щоби місто затягнуло позичку на суму десять мілїонів зр., призначених на управильненє фінансів міста і на ряд інвестиций. Подрібно розділять ся згадані гроші на такі цїли: 1) На устроєнє

она не пестила так свого чоловіка, та шкода, що она не лишить ся у них на вечер; але она загорнула ся в мантилю і відозвала ся таким голосом, що Гельмштедтови нагадала ся цїла сцена з Сїті-Галь-Парку. — Нїхто не знає — казала она — який то медвідь з мого чоловіка, він зараз муркотить. — Відтак взяла Олену попід руку, кивнула на мулятку, що стояла з боку, щоби ішла за нею, і поклонившись легенько Гельмштедтови, але так, як коли-б єго зовсїм не знала, пустились обі до двора.

— Ходїм хиба й ми до хати, коли не маєте охоти ще тут лишити ся; чей вже чай буде готовий — сказав Еліот до Гельмштедта, котрий ажь втїшив ся з того, бо тепер цїла ся забава стала вже була єму нудна, ба таки просто гидка. Они пустились оба слїдом за дамами. Еліот розповідав по дорозї всїлякі сьміховинки з житя муринів, навязуючи до того торжества, котрому они лише-що приглядали ся, а Гельмштедт за кождий раз, коли Еліот сьміяв ся, нїби то усьміхав ся й собі, хоч у него в голові були зовсїм инші гадки і він навіть і не чув того, що тамтой розповідав. Так зайшли они аж до двора, саме коли панї Мортон прощала ся з панею дому; панна Олена Еліот поцїлувала ся ще з нею на прощанє і она сїла в кариту, на котрій вже сидїла мулятка, що поганяла конї. Гельмштедт, стоячи близько неї, побачив ще, як она на него споглянула, але на еї лици не було видко анї слїду від якогось внутрішного еї зворушеня. Конї сїпнули і віз покотив ся по дорозї, а цїла родина зайшла до хати, де Сара дала знати, що вечера вже готова та видивила ся на входячого Гельмштедта великими очима.

— От так, ми нинї самі й мусимо першого дня різдваних сьвят розвеселяти ся, як можемо — відозвав ся Еліот, показуючи молодому чоловікови місце коло стола напротив панни Олени. — Коли-б ви так не були змучені, то може би нам що заграли на фортепянї; я, що правда, як каже Олена, не дуже розумію ся на тій штуцї, але музика при замкнених вікнах та палахкотїючім огни має таки щось красного в собі.

— При нїй можна солодко задрімати — додала Олена розсьміявшись, але й зараз почервонїла ся цїла, мов би то она за богато собі позволила.

— А чому-ж би й не задрімати? — сказав на то Еліот жартобливо — в тім то й сила музики, а може лиш твоєї; покаже ся, коли я почую ще щось иншого. — Впрочім тепер панї Мортон так подивляє твою музику, що я можу вже й спати.

— Чи панї Мортон зі всходу? — спитав Гельмштедт — она менї якось так виглядає, як колиб я еї вже давно колись бачив в Ню-Йорку.

— Менї видить ся, що она з Ню-Йорку — відповів Еліот — але на всякий случай може Мортон тїшити ся, що має таку жіночку, хоч она, як кажуть, таки направду бідна. Єго доньска своїм вихованєм і вічними подорожами на води, набрала ся такої модної паньскости, що чує ся нещасливою тут на селї, та замість розвеселити дім, внесла ще до него невдоволенє та вкрила мрачною задумою.

— Тату — відозвала ся Олена з виразом докору, з котрим їй якось прекрасно було до лиця — ви так кривдите Лесю, а не знаєте еї зовсїм. Она стала така може лиш від шести або осьми місяцїв, але у неї єсть щось на серци, що еї так пригноблює — она не була давнїйше нїколи більше весела, як тогди, коли приїздила домів зі всходу.

— Ти не по правдї говориш, дитинко — сказав на то батько трохи нїби з глумом. — Тепер вже не серце в моді, тепер у дам в моді ще лиш нерви; скажи отже, що она слаба на нерви, а то буде зараз инакше виглядати.

— Тату, то не яло ся так кривдити Лесю!

— Нехай і так, нехай я еї кривджу, але я не можу знести таких людий, що вічно скривлені, як середа на пятницю, та заєдно дрожать, скоро лиш хтось увійде до хати, як колиб бояли ся що хвилї, щоби їх хтось не напав.

Олена кивнула головкою, нїби як трохи уперта дитина і стала дивити ся в тарілї перед собою, а панї Еліот погладила еї усьміхаючись по головці. — Та-ж ти знаєш, дитинко, що тато так зле не думають, як говорять — сказала она; — завтра приїде до нас в гостї пан Бакер, то й відомстиш ся за то на нїм та випустиш на него свій гнїв.

Дївчина підняла поволи очи, а на еї лици

водопроводів 1,500.000 зр.; 2) на розширенє сїти каналів і реконструкцию старих хибних каналів, дальше закрите Полтви і Пасїки, а також на прилади для вивозу з міста сьмітя і нечистости 500.000 зр.; 3) на брукованє улиць 600.000 зр.; 4) на різнї, торговицю худоби і гицлївку 540.000 зр.; 5) на будову двох шкіл 200.000 зр.; 6) на будову притулку для женщин 32.000 зр.; 7) на фонд для витвореня заставничого заведеня 100.000 зр.; 8) на будову нових касарень 600.000 зр.; 9) на фонд для піднесеня промислу і торговлї 100.000 зр.; 10) на будову нового театру 700.000 зр.; 11) на евентуальне викупно зелїзницї електричної 700.000 зр.; 12) на розширене і поліпшене освітленя (по обнятю заведеня ґазового на власність громади) 250.000 зр.; 13) на переведенє поміру і нївеляциї міста, також на управильненє улиць і площ 100.000 зр.; 14) на відновленє ратуша 250.000 зр.; 15) на будову центральної стациї для сторожі огневої 70.000 зр.; разом 6,242.000 зр. Крім того мають ся сплатити з нової позички дотепершнї довги міста, що виносять 2,922.685 зр. По ухваленю позички має маґістрат внести просьбу до Міністерства скарбу о предложенє Радї державній проекту закона, котрий признавав би позичцї увільненє від податку доходового, від стемпля купонового і від всяких скарбових належитостий і котрий надавав би облїгациям сеї позички безпечність пупілярну. Позичку буде місто сплачувати річними ратами по 445.000 зр. Через кілька днїв буде радити рада міска, чи затягнути таку велику позичку.

— **Ювилей кореспонденцийної картки.** 25 лїт тому — 26 січня 1869 р. — як поважана ювилятка побачила сьвіт, а нинї можна з чистою совістию сказати, що на цїлій земли нема одного місця, замешканого людьми, де би єї не знали, де би она не приносила всяких вісток. І в пралїси Америки і в снїги півночи і в оази Африки — всюди заходить она, а сьвіт цїнить єї високо, бо она дуже добре і дуже дешево розносить вісти. Видумав єї др. Емануїл Герман, професор технїки у Відни, котрий 26 січня 1869 видрукував статю, що треба завести дешеві карти почтові. Заряд австрийских почт зрозумів практичну думку Германа і завів у себе т. зв. кореспондентки — а відтак цїла Европа пішла за прикладом австрийскої почти.

— **Торговля дївчатами.** У львівскім судї карнім відбула ся сими днями розправа против Рудольфа Борда, бувшого кравця і урядника почтового в Чернівцях, котрому доказано, що для зарібку вивіз троє дївчат до Царгороду і там спродав їх до домів розпусти. Борд оправдував ся дуже незручно, казав, що він торгував диванами і пантофлями, хоч у письмах до него найдено слова lebende Waare (живий товар), — але не зміг пересьвідчити судів о своїй невинности і за свою нелюдскість дістав вісїм місяцїв тяжкої вязницї з постом.

— **Огнї.** У Верхняківцях у борщівскім повітї згоріла на новий рік церков зі всїм, що в нїй було. В скарбонї було 100 зр. Разом шкода виносить 6000 зр. — В Боляновичах в мостискім повітї на обшарі двірскім, спалила ся стодола, 94 кіп збіжа і 20 сотнарів конюшини, все вартости 1366 зр. — В арештї громадскім в Рогатинї в ночи на 20 с. м. було замкнених пять арештантів за волокитство. О другій годинї по півночи вибух нараз огонь в арештї, котрий попарив двох арештантів дуже тяжко, а трьох лекше. Всїх відіслано зараз до рогатиньского шпиталю. Здає ся, що огонь підложив арештант Онуфер Меляк, котрий вечером грозив своїм товаришам: „з вас жаден не вийде з відси цїлий в ночи". Огонь не пошкодив будинкови. — В Журавнї згорів дах на двірскім будинку; шкода 1000 зр. — Палата в Остапю на Подїлю, власність Вяч. Залеского по Ромашканї, згоріла 18 с. м. Шкода виносить разом з меблями і иншими річами около 70.000 зр., а була обезпечена лише на 17.000 зр. Хоч та палата маленька, але урядженє було дуже дороге.

— **Зміна властителїв.** Маєток Пилипи над Прутом купив п. Володислав Гродзїцкий з Жовкви за 180.000 зр. від бароновоі Леокадиї Чеховичевої.

— **Нещасні пригоди.** В Драгасимові у снятиньскім повітї Ілля і Палагна Ровенчуки зачадили ся в ночи на новий рік, бо за скоро заткали грубу. Єго відратовано, а она померла на новий рік. — На сам Йордан підчас сьвяченя води на Сянї в Ярославі, Микола Циприло селянин з Ляшок, замешкалий на передмістю ярославскім, впав у воду, бо під ним тонкий лїд заломив ся. Настав крик, люди збігли ся і з тяжкою бідою витягли Циприла з води, але він був уже без памяти. Жандарм Темих заняв ся щиро утопленим, півтора години уживав ріжних способів, поки вкінци привів Циприла до намяти. А вже здавало ся, що пропав чоловік. — На шляху межи Камінкою Липником і Равою рускою впав з ваґона слуга зелїзничий, що огрівав парою поїзд, і зломив собі лївий обойчик. — В Заболотові замерз на смерть жебрак Осип Федишин.

Всячина.

— **Проба множеня.** Дуже часто буває, що коли множимо більші числа з собою, то зробимо похибку, котрої не можемо відтак дійти і мусимо ще раз множити тї числа, щоби переконати ся, чи они добре помножені. Далеко скорше можна зробити пробу множеня в слїдуючий мало звістний спосіб. Коли вже множенє готове, то счисляє ся в добутку всї числа разом. Коли-б з того счисленя вийшла кількачисельна сума, то счисляє ся єї ще раз, доки аж не вийде одно число. Так само счисляють ся числа в множній і множнику та множать ся з собою, а добуток з них счисляє ся знову і зводить ся до одного числа. Коли се число годить ся вповнї з числом першого добутка, то множенє було цїлком добре. На понизшім примірі побачимо то ще лїпше. Припустім, що ми помножили числа: 63.724×539, а добуток з того єсть 34,347.236 поперечна сума з чисел в множній 63.724 єсть 22, а сума з сего числа єсть 4; поперечна сума з множника 539 єсть 17, а з сеї знов 8; помножім тепер 8×4, то дасть 32, а сума поперечна із сего добутка єсть 5. Счислім же тепер числа в первістнім добутку 34,347.236, то поперечна сума буде 32, а з того знов 5, так само, як і повисше, отже множенє було добре.

— **Найдорожша скрипка** на сьвітї єсть та, котру купив був ґр. Травтмансдорф, сїдельничий цїсаря Кароля VI від якогось Якова Штайнера зараз 66 дукатів готівкою, обіцяв давати єму аж до смерти що дня добрий обід, що року нову одїж, вишивану золотом, дві бочки пива, вільне помешканє, опал і сьвітло та місячно 100 риньских готівкою. На случай, коли-б Штайнер оженив ся, то обіцяв ся ґр. Травтманьдорф давати єму, що року тілько заяців, кілько єму буде потреба, а крім того двацять кошів садовини для него самого і тілько-ж кошів для єго старої няньки! Штайнер добивши так доброго торгу жив ще 16 лїт і тим способом заплатив ґр. Травтмансдорф за ту скрипку аж 20.000 зр. Та скрипка єсть ще до нинї. Она перейшла була на власність якогось австрийского шляхтича, аж наконець купив єї на лїцитациї в Дрезднї в 1873 р. якийсь богатий Москаль за 7500 марок або півпята тисяча зр. на наші гроші.

Телєґрами.

Відень 27 січня. Вчера яко в день уродин нїмецкого цїсаря відбуло ся в нїмецкім посольстві снїданє, в котрім крім членів посольства взяло участь також і богато других достойників. По полудни виїхали гостї до Будапешту на двір цїсарский.

Будапешт 27 січня. Приїхав тут ґр. Кальнокий.

Рим 27 січня. Успокоєнє нк Сицилії поступає постепенно чим раз більше. Роззброюванє населеня і розвязуванє революцийних товариств відбуває ся без перешкоди. Правительство сподіває ся, що незадовго буде могло зменшити ґарнїзони на острові.

Софія 27 січня. Розпочав ся тут процес против Іванова, котрий свого часу наміряв убити кн. Фердинанда. Іванов признав ся до того і сказав, що коли то єму не удало ся, хотів утечи до Сербії. Прокуратория вносить для Іванова кару смерти.

Барцельона 27 січня. Коли цивільний ґубернатор виходив з дому, стрілив до него якийсь чоловік і ранив в голову. Злочинець єсть з фаху мулярем і признав ся, що належить до анархістів.

проявив ся якийсь трудний до описаня вираз відразу. — Хиба-ж я єму бороню? — відповіла она. — Нехай приїде; але коли-б він був чоловіком, що має честь, то по тім, що я єму сказала, був би вже давно перестав їздити до нас. Мене він певно не застане дома, або розхорую ся, або поїду де в гостину.

Еліот усьміхаючись погладив ся по бородї.—Ти єго кривдиш, ти зовсїм єго не знаєш!— відозвав ся він.

Дївчина глянула єму живо в очи. — То ви, тату, так відплачуєтесь; але мене не зловите! — сказала она на то, а з пробудившою ся в нїй пустотливостию щезли з єї лиця всякі слїди неохоти — я поїду завтра верхом.

— Коли бо Діка запросили в гостї і він не буде міг з тобою поїхати!

— Ну, то може пан Гельмштед схоче роздивити ся в наших сторонах — відповіла она несьміливо і споглянула допитливим оком на него.

— Я готов вам служити всїми своїми силами! — сказав Гельмштедт, котрий по тій родинній сценї почув ся зовсїм, як у себе дома — я готов поїхати з вами, скоро пан Еліот не дасть менї якого иншого розпорядженя.

— Та до нового року, доки аж все не верне до свого давного ладу, не возьмемо ся ще до нїякої роботи, хиба лиш будемо вести борбу з жіночими примхами — відповів Еліот;— але годї вам сидїти дальше з нами, ви певно утомлені з дороги, а ми на то не зважаємо! — сказав він і встав від стола.

— Колиж можу вам завтра служити, панно Олено? — спитав Гельмштедт.

— Я буду вже готова, скоро ви лиш добре виспите ся — відповіла она з цїлою щиростию даючи єму спокійно заглянути в свої ясні очи.

Гельмштедт сидїв в своїй комнатї на біґуновім кріслї коло огню і думав. Коли роздумав собі, в яку він родину дістав ся і як єго сердечно повитав та приняв єго господар, то здавало ся єму, що судьба запалила єму на Різдво тисячі сьвічечок на єго ялинцї. Коли-ж знов розважив, як то він буде міг сповнити головну часть своєї задачі на новім становищи, то насувала на него чорна хмара, але споза неї виринало відтак ясне личко Олени, як тогди споміж чорної голоти, ажь наконець станула єму перед очима Павлина Петерс, тота сама дївчина, що ще чотири місяцї тому назад кинулась була єму з цїлою любовию на шию, а тепер так холодно споглядала згори на него. Теплота огню зробила скоро своє, образи в єго уяві почали мотати ся і він задрімав. Сам не знав, доки він так дрімав, аж почув, що хтось стиха пукає до вікна і він пробудив ся. Почав наслухувати, а то знов хтось запукав. Він отворив замкнену віконницю і виглянув. На дворі стояв похатник.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий.**

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.